

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

45. Frequens hic casus accidit In rixa subdita & inopinata contingenti
quis occidit alium; quæritur, an hoc homicidium non dicatur voluntarium
simpliciter sed casuale, itaut occidens possit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

laritibus occultis contractis ex homicidio casu...

homicida casu occulto, quoad suscipiendos minores Ordines, & simplex beneficium obtinendum.

2. At vero indubitanter teneo posse Episcopum dispensare cum tali homicida casu occulto, etiam ad maiores Ordines, & simplex beneficium, & etiam ad beneficium Curæ. Et opinio Vitaldi procedit in homicida casu publico, & indirecte voluntario, cum quo non dispensabit nisi ad maiores, & ad beneficium; cum occulto verò ad maiores, & ad beneficium Curæ. Ita Alzedus, cui etiam adde Mirandam in Man. Prælat. tomo 2. quæst. 2. art. 13. concl. 2. & 3. & Barbofam de Poesf. Episc. parte 2. Alleg. 39. num. 48. ubi sic aliter: Infertur Episcopum dispensare posse in irregularitate ex homicidio casu proveniente, modo delictum sit occultum, ex eo quia Concil. Trid. d. cap. 6. Episcopis potestatem dispensandi concedit in irregularitate ex delicto occulto, excepto homicidio voluntario, sed homicidium casuale non est propriè voluntarium, Ergo Episcopus potest dispensare in irregularitate proveniente ex homicidio casu, modo sit occultum. Sic Barbofa.

4. Sed his non obstantibus ego probabiliter affirmative sententia adhaereo, quam docet Caspensis in cursu Theol. tomo 2. tract. 25. disp. 5. sect. 17. num. 119. Auila de Conf. parte 7. disp. 6. sect. 5. dub. 2. concl. 3. Henriquez lib. 14. cap. 19. num. 2. in Glossa littera R. Sayrus de Conf. lib. 7. num. 20. & alij, quos citat & sequitur Marchinus de Sacram. Ord. tract. 3. parte 9. cap. 3. diff. 3. num. 9. ubi probat hanc opinionem ex quatuor rationibus. Primo, quia Tridentinum, quantum ad homicidium casuale, nihil innovavit: ex alia parte ante Tridentinum Episcopi poterant facultate dispensandi in irregularitate orta ex homicidio casu etiam publico, cap. Conturbatur, & cap. Ad audientiam, de homicidio, ergo neque verum putauimus id quod de hoc tradit Gazias, Trid. sess. 14. d. cap. 7. de Reform. statuta, & Ordinarios non aliter dispensare posse, nisi ex Papæ commissione: siquidem nullum ibi fit verbum de huiusmodi dispensatione Papæ reformat; sed potius declaratur anti quæ Episcoporum dispensandi facultas in irregularitate, ibi: Episcopos non aliter dispensare posse, nisi causa cognita, & probatis precibus, & narratis.

4. Secundò, eodem modo, eodemque verborum tenore loquitur ibi Concilium de irregularitate orta ex homicidio casu, ac de illa, quæ oritur ex homicidio in sui tutelam: sed Episcopus ex omnium consensu potest in posteriori irregularitate dispensare: ergo etiam in priori.

5. Tertio, irregularitas ex homicidio casu notorio nullam inducit infamiam. Poterit ergo in illa Episcopus dispensare.

6. Quarto, si potest Episcopus dispensare in irregularitate orta ex homicidio volito ob repentiam rixam, & non factò per insidias, vt dicemus Resolutione sequenti, profectò multò magis poterit dispensare in ista irregularitate, orta ex homicidio omnino præter intentionem, siue occulto, siue notorio.

RESOL. XLV.

Frequens hic casus accidit. In rixa subita & inopinata contingens quis occidit alium, quaritur, an hoc homicidium non dicatur voluntarium simpliciter, sed casuale, ita vt occidens possit impetrare dispensationem ab Episcopo, qui potest vigore Concilij Trid. sess. 24. cap. 6. dispensare super irregu-

1. Fator opinionem affirmatiuam esse probabilior, & illam docet Molina de iust. tom. 4. tract. 3. disp. 79. num. 7. & Franc. Suar. in 3. part. tom. 5. de cens. disp. 44. sect. 1. n. 3. qui reddit rationem huius sententiæ, nam licet rixa inopinata, & ex tempore orta sit, potest tamen quis, libera voluntate, directè intendere mortem alterius. Ergo tale homicidium est in se directè voluntarium, & sub hac appellatione in iure comprehenditur, nisi fortasse inducat rationem defensionis, cuius alia est consideratio.

2. Sed contrariam opinionem negatiuam, probabilem etiam esse iudico. Dico igitur ad irregularitatem homicidij voluntarij, super quam non possit dispensare Episcopus, requiri quòd illud homicidium deliberato animo, & inuito consilio fiat: nam si ex rixa repente orta, vel ex inimicitia, ob iniuriosa verba, subito contracta homicidium perpetratur, casuale puto esse, & non voluntarium, ita vt possit Episcopus circa irregularitatem ex ipso contractam dispensare: Hanc sententiam primò docuit Didacus Perez in lib. 8. ordinamenti, tit. 13. in Rubr. fol. 256. col. 1. ante medium, ubi id latè tractat, & ait in praxi ita sæpè respondisse consultum, post Concilium Tridentinum, & post illum Henriquez Rodriguez, Salzedo, Auila Societatis I E s v Theologus in 17. de conf. p. 7. disp. 6. sect. 2. dub. 1. & sect. 5. dub. 3. concl. 2. nouissimè ex eadem Societate. Coninch. de Sacram. disp. 18. dub. 14. n. 111.

3. Probatur hæc opinio ex Trident. sess. 14. cap. 17. de refor. dicente: [cum etiam, qui per industriam occiderit proximum, & per insidias, &c.] & ex illis verbis; [si verò homicidium non ex proposito, sed casu, &c.] quæ verba non sunt intelligenda, vt asserit Sayrus de cens. lib. 7. c. 7. n. 8. & alij, de homicidio casu non volito in se, sed in causa; sed intelligenda sunt de homicidio, quod casu solo contingit, ad differentiam homicidij voliti ex proposito. Quod patet, nam Concilium ibi loquitur de homicidio occulto, cuius dispensatio referatur Papæ: & tamen certum est, quòd post Concilium Episcopus potest dispensare in homicidio occulto casu, volito non in se, sed in causa. Ergo non loquitur de hoc homicidio, quod contingit casu, id est, non ex proposito. Ita ferè Rodriguez in sum. p. 1. c. 177. num. 2. Ex his patet responsio ad argumenta primæ sententiæ.

RESOL. XLVI.

An qui rixa inopinata, & non inuito consilio occidit aliquem, incurrat tantum irregularitatem ex homicidio casu, vt possit ab Episcopo dispensationem obtinere vigore Concilij Trid. sess. 24. cap. 6.

Et aduertitur irregularitatem contractam ex excessu vite, honoris, vel honorum temporalium, non esse nuncupatam irregularitatem ex homicidio voluntario, sed casuale, etiam si excessus sit ex proposito, ex calore rixæ & pugna; imò etiam si quis iam fugientem sequatur, & occidat, ideo iste talis possit dispensari ab Episcopo super irregularitate?

Et an Episcopus possit cum homicida casu, etiam notorio dispensare ad Ordines minores & ad beneficium simplex?

Et an cum huiusmodi homicida possit Episcopus dispensare ad retinendum beneficium Curatum antea

Sup. hoc in tribus Ref. legi, & supra in Ref. 4. §. Tertium beneficium, & Verum hic, & superius in tra. Ref. 64. §. Suppono.

LA N Æ
omnia
O. III. IV V
E. III